

Terrori-iskujen ehkäiseminen, niihin varautuminen ja niihin reagoiminen

Euroopan parlamentin suositus Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle terrori-iskujen ehkäisemisestä, niihin varautumisesta ja niihin reagoimisesta (2005/2043(INI))

Euroopan parlamentti, joka

- ottaa huomioon Alexander Nuno Alvaron ALDE-ryhmän puolesta esittämän ehdotuksen suositukseksi neuvostolle Euroopan unionin integroidusta lähestymistavasta kaikenlaisten terrori-iskujen ehkäisemiseksi, niihin valmistautumiseksi ja vastaamiseksi sekä niiden seurauksien hoitamiseksi (B6-0081/2005),
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen V osaston,
- ottaa huomioon Euroopan unionista tehdyn sopimuksen VI osaston ja erityisesti sen 29, 30, 31, 32, 34, 39 ja 42 artiklan,
- ottaa huomioon sopimuksen Euroopan perustuslaista ja erityisesti sen I-43 ja III-284 artiklan,
- ottaa huomioon 12 terrorismin torjunnasta tehtyä YK:n yleissopimusta,
- ottaa huomioon täysivaltaisten edustajien YK-konferenssissa 17. heinäkuuta 1998 hyväksytyn kansainvälisen rikostuomioistuimen Rooman perussäännön,
- ottaa huomioon Brysselissä 21. syyskuuta 2001 pidetyssä Eurooppa-neuvoston ylimääräisessä kokouksessa hyväksytyn terrorismin vastaisen toimintasuunnitelman,
- ottaa huomioon Gentissä 19. lokakuuta 2001 pidetyn valtionpäämiesten ja pääministerien epävirallisen kokouksen julkilausumat,
- ottaa huomioon 14. ja 15. joulukuuta 2001 kokoontuneen Laekenin Eurooppa-neuvoston päätelmät,
- ottaa huomioon 28. helmikuuta 2002 tehdyn neuvoston päätöksen 2002/187/YOS Eurojust-yksikön perustamisesta vakavan rikollisuuden torjunnan tehostamiseksi¹,
- ottaa huomioon 13. kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/584/YOS eurooppalaisesta pidätysmääräyksestä ja jäsenvaltioiden välisistä luovuttamismenettelyistä²,
- ottaa huomioon 13. kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/475/YOS terrorismin torjumisesta³,

¹ EYVL L 63, 6.3.2002, s. 1.

² EYVL L 190, 18.7.2002, s. 1.

³ EYVL L 164, 22.6.2002, s. 3.

- ottaa huomioon 13. kesäkuuta 2002 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2002/465/YOS yhteisistä tutkintaryhmistä¹ rikostutkimuksiin, joihin osallistuu kaksi tai useampia jäsenvaltioita,
- ottaa huomioon 22. heinäkuuta 2003 tehdyn neuvoston puitepäätöksen 2003/577/YOS omaisuuden tai todistusaineiston jäädyttämistä koskevien päätösten täytäntöönpanosta Euroopan unionissa²,
- ottaa huomioon 25. ja 26. maaliskuuta 2004 kokoontuneen Brysselin Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät,
- ottaa huomioon 25. maaliskuuta 2004 annetun Brysselin Eurooppa-neuvoston julkilausuman terrorismin torjumisesta,
- ottaa huomioon 17. ja 18. kesäkuuta 2004 kokoontuneen Brysselin Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät,
- ottaa huomioon 17. ja 18. kesäkuuta 2004 pidetyssä neuvoston kokouksessa käsitellyn EU:n tarkistetun terrorismin torjuntaa koskevan toimintasuunnitelman,
- ottaa huomioon 4. ja 5. marraskuuta 2004 kokoontuneen Brysselin Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät,
- ottaa huomioon Haagin ohjelman vapauden, turvallisuuden ja oikeuden lujittamisesta Euroopan unionissa³, joka hyväksyttiin edellä mainitussa Eurooppa-neuvostossa,
- ottaa huomioon 16. ja 17. joulukuuta 2004 kokoontuneen Brysselin Eurooppa-neuvoston puheenjohtajan päätelmät,
- ottaa huomioon komission tiedonannot terrorismin rahoituksen ehkäisemisestä ja estämisestä tietojenvaihtoa, läpinäkyvyyttä ja rahoitustoimien jäljitettävyyttä parantavilla toimenpiteillä (KOM(2004)0700), terrorismin torjuntavalmiudesta ja seurausten hallinnasta (KOM(2004)0701) ja kriittisen infrastruktuurin suojelusta terrorismin torjunnassa (KOM(2004)0702),
- ottaa huomioon komission tiedonannon neuvostolle ja Euroopan parlamentille toimien toteuttamisesta terrorismin ja muiden vakavien rikollisuuden muotojen torjumisen alalla erityisesti tietojenvaihdon parantamiseksi (KOM(2004)0221),
- ottaa huomioon luonnoksen neuvoksen puitepäätökseksi tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välillä erityisesti vakavien rikosten, kuten terroritekojen, osalta (10215/04),
- ottaa huomioon työjärjestyksen 114 artiklan 3 kohdan ja 94 artiklan,

¹ EYVL L 162, 20.6.2002, s. 1.

² EUVL L 196, 2.8.2003, s. 45.

³ EUVL C 53, 3.3.2005, s.1.

- ottaa huomioon kansalaisvapauksien sekä oikeus- ja sisäasioiden valiokunnan mietinnön (A6-0166/2005),
- A. katsoo, että Euroopan unionin tärkeimpänä tavoitteena mietittäessä, miten valmistautua ja vastata terrori-iskuihin, on huolehtia yhteisön toimielinten ja jäsenvaltioiden kyvystä ennaltaehkäistä terrori-iskuja,
- B. katsoo, että terrori-iskujen torjumiseksi ei riitä, että laaditaan pitkä ja yleinen luettelo toimintaehdotuksista,
- C. katsoo, että terrorismin torjuntaan, riippumatta siitä onko kyse vastauksesta terrori-iskuun vai ei, pitää aina kuulua ihmisoikeuksien suojelu ja perusoikeuksien kunnioittaminen, koska ne ovat keskeinen osa EU:n toimielimiä ja kuvastavat niiden ominaislaatua; korostaa, että kaikessa hätätilalainsäädännössä pitää noudattaa ihmisoikeuksia, perusvapauksia ja tietosuojan vaatimuksia,
- D. katsoo, että terrorismin vastainen taistelu edellyttää, että jokaista terroristijärjestöä varten laaditaan erityinen strategia, minkä vuoksi uusia välineitä suunniteltaessa on otettava huomioon järjestöjen käyttämä strategia,
- E. katsoo, että terroristijärjestöt hyötyvät aina epämääräisestä ja ennustamattomasta luonteestaan ja koska kukaan ei tiedä varmuudella, kuinka laajaa niiden toiminta on ja kuinka suurta tukea ne nauttivat, tehokas taistelu niitä vastaan vaatii ehdottomasti näiden järjestöjen ja niitä suojelevan ja ruokkivan yhteiskunnallisen tilanteen ymmärtämistä,
- F. ottaa huomioon, että kyseiset järjestöt eivät pysähdy valtioiden eivätkä tiettyjen maantieteellisten alueiden rajoille, että ne käyttävät usein hyväkseen toimintakykynsä menettäneissä tai menettämässä olevissa valtioissa vallitsevaa avoimuuden puutetta ja että ne voivat aiheuttaa tuhoisia vaikutuksia monissa valtioissa samanaikaisesti,
- G. katsoo, että kun arvioidaan unioniin kohdistuvia uhkia, terrorismi kaikissa ilmenemismuodoissaan on uusi ilmiö, jota ei edelleenkään ymmärretä riittävän hyvin ryhmien operationaalisen rakenteen ja iskujen ajoituksen osalta,
- H. katsoo, että moniarvoisuuden, monimuotoisuuden, ihmisoikeuksien ja rauhanomaisen vuoropuhelun päättäväinen puolustaminen on paras keino ehkäistä ja torjua usein terrorismiin kuuluvaa ja siitä johtuvaa ääriliikkeiden syntymistä ja vahingollista sosiaalista kahtiajakoa,
- I. katsoo, että ennaltaehkäisyä pitäisi perustua tietoon, terrorismin uhkasta käytävään jatkuvaan julkiseen keskusteluun, terrorismin tuomitsemiseen yhteisesti poliittisena strategiana, niiden perusteiden analysoimiseen, joita eräät käyttävät selityksenä sille, etteivät he suostu sanoutumaan irti terrorismista, ottaen huomioon, että aina on syytä pyrkiä välttämään turhaa levottomuutta ja uhkan todellisen luonteen vääristelyä,
- J. katsoo, että Euroopan parlamentti on pääasiallinen eurooppalainen foorumi yhteiskunnan kanssa ja EU:n toimielinten välillä käytävälle vuoropuhelulle, ja sen olisi

näin ollen kyettävä jakamaan tietoa terroristijärjestöistä ja niiden toimintatavoista sekä niiden torjumiseksi toteutettavista EU:n toimista,

- K. katsoo, että terrorismin torjumiseksi EU:n pitää määritellä ja toteuttaa sisäistä ja ulkoista turvallisuutta edistävä eurooppalainen poliittinen hanke, jonka kansalaiset voivat helposti tunnistaa, eikä ainoastaan luetteloja yleisluonteisista toimenpiteistä,
 - L. katsoo, että poliittista vastakaikua voidaan saada vain, jos on toteutettu ehkäiseviä toimia, sillä muutoin reagointi Euroopan tasolla jää väistämättä riittämättömäksi ja hajanaiseksi,
 - M. katsoo, että sisäistä ja ulkoista turvallisuutta koskevien EU:n toimintalinjojen olisi oltava johdonmukaiset, ja tavoitteen saavuttamiseksi tämän pitäisi näkyä sen toimielinten toiminnassa,
1. esittää Eurooppa-neuvostolle ja neuvostolle seuraavat suositukset:
- A) terrori-iskujen ehkäisemisen osalta se kehottaa:
 - a) muuntamaan nykyisen yksityiskohtaisten ja yleisluonteisten terrorismin vastaisten aloitteiden luettelon kattavaksi ja johdonmukaiseksi eurooppalaiseksi poliittiseksi hankkeeksi, jolla torjutaan terrorismia ja sen juuria sekä EU:ssa että sen ulkopuolella;
 - b) tukemaan täysin nykyisiä toimia ja tarvittaessa luomaan uusia välineitä ja kanavia, joilla edistetään terroristijärjestöjen ja niiden toimintatapojen arviointia ja niitä koskevaa tietojenvaihtoa poliisivoimien ja tiedustelupalvelujen välillä tietosuojaa koskevia periaatteita kunnioittaen;
 - c) seuraamaan tarkasti rahoituslaitosten roolia rahansiirroissa, jotta epäilyttäviä rahavirtoja ei voitaisi käyttää terrorismin rahoittamiseen;
 - d) kehittämään tarpeellisia välineitä terrorismista epäiltyjä henkilöitä ja heidän järjestöjään koskevien tietojen vaihtamiseksi kolmansien maiden ja kansainvälisten järjestöjen kanssa varmistuen yksityisyyden suojaa ja tietosuojaa koskevien periaatteiden kunnioittamisen;
 - e) perustamaan EU:n toimielinten välistä tietojenvaihtoa varten foorumin, joka kokoontuu kahdesti vuodessa ja jonka päämääränä on syventää tietojen – mutta tässä tapauksessa ei kuitenkaan operationaalisten tietojen vaan terroristijärjestöjen strategiaa ja toimintatapoja sekä kyseisten järjestöjen vastaisia EU:n toimia koskevan tiedon – vaihtoa;
 - f) toteuttamaan laajamittaisia ennaltaehkäiseviä toimia, jotka perustuvat kulttuurien ja uskontojen väliseen vuoropuheluun, edistääkseen keskinäistä tuntemusta ja ymmärrystä;
 - g) antamaan selkeän tukensa Euroopan parlamentin esittämälle kokeiluhankkeelle, jonka tarkoituksena on helpottaa tietojenvaihtoa poliisivoimien välillä tietosuojaa koskeva yhteisön lainsäädäntö huomioon ottaen;
 - h) kannustaa Europolin ja Eurojustin yhä suurempaa erikoistumista terrorismin torjumisessa vahvistamalla niiden roolia arvioinnissa ja EU:n ja jäsenvaltioiden poliisiviranomaisten välisen eurooppalaisen tietojenvaihtojärjestelmän käyttöönotossa ja edistämään keskinäistä luottamusta EU:n ja jäsenvaltioiden poliisiviranomaisten välisiin eurooppalaisiin tietojenvaihtojärjestelmiin;

- i) varmistamaan, että Euroopan poliisiakatemia valmennus- ja erikoistumiskursseilla otetaan asianmukaisesti huomioon kaikenlainen terrorismi, jolla on vakavat seuraukset unionin tulevaisuuden kannalta;
- j) ottamaan Euroopan parlamentin edustajat mukaan kahdesti vuodessa järjestettäviin rajavalvonnan yhteisen ohjausryhmän (SCIFA), 36 artiklan komitean, Europolin, Eurojustin, Euroopan operatiivisen ulkorajayhteistyön hallintaviraston (EBA), EU:n poliisipäälliköiden erityistyöryhmän ja EU:n tilannekeskuksen johtajien kokoontumisiin, jotta parlamentti voisi osallistua ei-operationaaliseen tiedotukseen;
- k) edistämään Euroopan unionin lainsäädäntöä, jolla voitaisiin valvoa parhaalla mahdollisella tavalla sellaisten kemiallisten esiasteiden kulkeutumista ja varastointia, joita voidaan käyttää räjähteiden valmistamiseen;

B) terrori-iskuihin reagoimisen osalta se kehottaa neuvostoa:

- a) kehittämään edelleen terrori-iskun jälkeen automaattisesti sovellettavia käytäntöjä ja toimenpiteitä;
- b) myöntämään terrorismin torjunnan eurooppalaiselle koordinoitikeskukselle riittävät määrärahat, jotta se voi suunnitella ja koordinoida mahdollisimman yhdenmukaisen ja tehokkaan reagoinnin mahdolliseen terrori-iskuun; lisäksi tässä reagoinnissa on kiinnitettävä erityistä huomiota uhreihin ja heidän omaisiinsa;
- c) antamaan tukensa seuraaville terrorismin uhrien auttamiseksi suunnitelluille toimenpiteille:
 - terrorismin uhreja avustavan eurooppalaisen yksikön perustaminen komissioon välittäjä- ja yhteyselimeksi muihin EU:n toimielimiin nähden;
 - tuki komission aloitteelle solidaarisuusrahaston soveltamiseksi terrori-iskujen yhteydessä ja sen käyttämiseksi välineenä korvausten maksamiselle;
 - terrorismin uhrien tukemista koskevan koehankkeen lujittaminen perustamalla pysyvä budjettikohta;
- d) tukemaan yhteisön ohjelmia, jotka tarjoavat suojelua terroritekojen todistajille;

2. kehottaa puhemiestä välittämään tämän suosituksen Eurooppa-neuvostolle, neuvostolle ja tiedoksi komissiolle, jäsenvaltioiden hallituksille ja parlamenteille, Euroopan neuvostolle sekä Yhdistyneille Kansakunnille ja sen erityisjärjestöille.